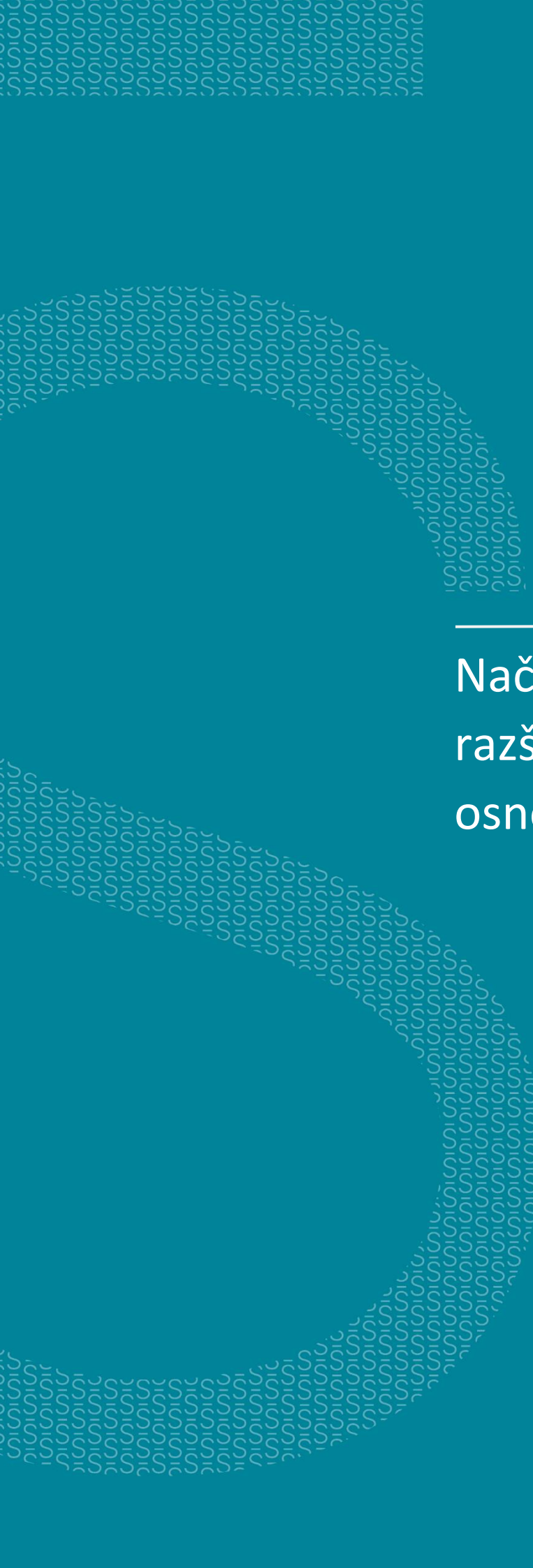

Načrt spremljanja uvajanja razširjenega programa osnovne šole

Načrt spremljanja uvajanja razširjenega programa osnovne šole

Pripravila projektna skupina:

mag. Renata Zupanc Grom, Zavod RS za šolstvo, vodja

dr. Tomi Deutsch, Zavod RS za šolstvo, član

dr. Milena Kerndl, Zavod RS za šolstvo, članica

Melita Jakelj, Zavod RS za šolstvo, članica

Romana Košutnik, Zavod RS za šolstvo, članica

Darja Farič Klemenčič, Zavod RS za šolstvo, članica

Doris Kužel, Zavod RS za šolstvo, članica

mag. Jan Žitnik, član

Jezikovni pregled: Tine Logar

Izdal in založil: Zavod RS za šolstvo

Za izdajatelja: Jasna Rojc

Spletna izdaja

Ljubljana, 2025

Publikacija je dostopna na povezavi: www.zrss.si/pdf/spremljanje_RAP.pdf

Kataložni zapis o publikaciji (CIP) pripravili v Narodni in univerzitetni knjižnici v Ljubljani

COBISS.SI-ID 229311491

ISBN 978-961-03-0887-4 (PDF)

KAZALO

1 UVOD.....	4
1.1 Utemeljitev spremljanja izvajanja novega koncepta razširjenega programa.....	4
1.2 Merljivi cilji in kriteriji za ugotavljanje doseganja teh ciljev	8
Cilj 1: Izvajanje razširjenega programa v skladu s predmetnikom osnovne šole.....	8
Cilj 2: Ustvarjanje spodbudnega, inkluzivnega, ustvarjalnega in varnega učnega okolja v skladu s cilji razširjenega programa	9
Cilj 3: Aktivna vloga učencev pri razširjenem programu.....	11
Cilj 4: Sočasno uresničevanje ciljev različnih področij in sklopov z interdisciplinarnim pristopom.	12
Cilj 5: Razvijanje prečnih veščin pri dejavnostih razširjenega programa	13
Cilj 6: Izvajanje dejavnosti, s katerimi se spodbuja razvoj različnih pismenosti	14
2 METODE RAZISKOVANJA.....	15
2.1 Opis metodologije zbiranja podatkov in vzorca.....	15
2.2 Instrumentariji in postopki analize	16
3 PODATKI, KI JIH BOMO ZBIRALI.....	17
4 ČASOVNI IN FINANČNI OKVIR	19
5 VIRI	

1 UVOD

1.1 Utemeljitev spremljanja izvajanja novega koncepta razširjenega programa

Strokovni svet RS za splošno izobraževanje je na 231. seji dne 23. 11. 2023 določil Kurikulum za razširjeni program osnovne šole.

Nov programski element razširjeni program je rezultat petletnega poskusa »Uvajanje tujega jezika v obveznem programu in preizkušanje razširjenega programa osnovne šole« (v nadaljevanju poskus), ki ga je vodil Zavod RS za šolstvo v obdobju od šolskega leta 2017/2018 do šolskega leta 2022/2023. Vključenih je bilo 46 osnovnih šol, ki so poskus izvajale v celoti, in 98 osnovnih šol, ki so izvajale razširjeni program v skladu s kurikulumom za razširjeni program le s prvim področjem – gibanje in zdravje za dobro telesno in duševno počutje.

S končnim poročilom o izvajanju poskusa se je Strokovni svet RS za splošno izobraževanje seznanil na svoji 234. seji dne 22. 2. 2024.

Razširjeni program se bo v skladu s Kurikulumom za razširjeni program osnovne šole in predmetniki za osnovno šolo¹ uvažal postopoma. V skladu z Zakonom o osnovni šoli (Zakon o spremembah in dopolnitvah zakona o osnovni šoli, 46. in 47. člen)² bo v šolskem letu 2024/2025 144 osnovnih šol izvajalo razširjeni program. To bodo vse šole, ki so na podlagi sklepa ministra³ v šolskem letu 2023/2024 že izvajale razširjeni program od 1. do 9. razreda, bodisi v celoti oz. le s prvim področjem.

Postopno uvajanje razširjenega programa za preostale šole bo potekalo v šolskih letih 2025/2026, 2026/2027, 2027/2028 in 2028/2029. V vsakem posameznem šolskem letu se bo dodatno vključilo do 80 osnovnih šol, ki bodo izbrane na podlagi javnega povabila. Postopek za izbor bo določil minister. V postopku bo opredeljen tudi kriterij izbora za uvajanje osnovnih šol z narodno mešanih območij, šol, ki izvajajo prilagojeni izobraževalni program z nižjim izobrazbenim standardom, zavodov oz. centrov, ki izvajajo prilagojeni izobraževalni program z enakovrednim izobrazbenim standardom, in šol, ki izvajajo posebni program vzgoje in izobraževanja.

V času postopnega uvajanja razširjenega programa bo Zavod RS za šolstvo vodil spremljavo in svetovanje osnovnim šolam oziroma vzgojno-izobraževalnim zavodom.

Načrt postopnega uvajanja razširjenega programa po obdobjih

OBDOBJE UVAJANJA	ŠOLSKO LETO UVAJANJA	ŠTEVILO ŠOL, KI BODO IZVAJALE RAZŠIRJENI PROGRAM
PRVO obdobje	šolsko leto 2024/2025	144 ŠOL
DRUGO obdobje	šolsko leto 2025/2026	+ 80 ⁴ (70 OŠ + 10 NIS)
TRETJE obdobje	šolsko leto 2026/2027	+ 80 (70 OŠ + 10 NIS/EIS)
ČETRTO obdobje	šolsko leto 2027/2028	+ 80 (70 OŠ + 10 NIS/EIS)
PETO obdobje	šolsko leto 2028/2029	+ 80 oz. vse preostale OŠ v RS ⁵

¹ Predmetnike je določil Strokovni svet RS za splošno izobraževanje na 233. seji dne 18. 1. 2024

² Zakon o spremembah in dopolnitvah zakona o osnovni šoli (ZOsn-K, Ur. l. RS, št. 16, 29. 2. 2024).

³ Sklep o izvajanju programskih elementov – prvi in drugi tuji jezik v obveznem programu in koncept razširjenega programa v osnovni šoli, št. 6034-17/2023/2 z dne 17. 7. 2023.

⁴ Število novo vključenih šol je zapisano informativno, točno število bo v postopku izbora določil minister.

⁵ V zadnjem letu uvajanja se bo razširjeni program osnovne šole izvajal tudi v Posebnem programu vzgoje in izobraževanja.

Strokovna izhodišča

Pomembnost razširjenega programa osnovne šole je v:

- prostovoljnosti in izbirnosti,
- v njegovi inkluzivni naravnosti: nikogar ne izključuje, temveč vsem omogoča vključenost v dejavnosti na različnih področjih,
- sprejemanju različnosti kot tudi k zadovoljevanju raznolikih interesov in spodbujanju odličnosti ter osebne angažiranosti prav vsakega učenca,
- povezanosti med obveznim in razširjenim programom,
- aktivni udeležbi učenca (učencem se omogoči aktivno sodelovanje v procesu načrtovanja pouka, pri učenju in spremljanju ter vrednotenju dosežkov, s poudarkom na učenju z odkrivanjem, raziskovalnem, eksperimentalnem in sodelovalnem učenju ter avtentičnih učnih virih),
- ustvarjanju spodbudnega učnega okolja, v katerem so priložnosti za učne procese, ki spodbujajo razvoj prečnih veščin.

Kurikulum za razširjeni program osnovne šole⁶ temelji na skupnih družbenih vrednotah,⁷ načelih ter ciljih osnovnošolskega izobraževanja, strokovnih in konceptualnih izhodiščih,⁸ pa tudi relevantnih ugotovitvah empiričnih raziskav.^{9, 10} Predstavlja strokovno podlago za izvedbo vzgojno-izobraževalnih dejavnosti razširjenega programa, ki smiselno dopolnjujejo obvezni program osnovne šole in prispevajo h kakovostnemu preživljanju prostega časa učencev, podpora učencev na posameznih močnih ali šibkih področjih, razvijanju interesov posameznika ter omogočajo podporo učencem pri karierni orientaciji.

Cilji razširjenega programa se kažejo v smiselni in kakovostni nadgradnji obveznega vzgojno-izobraževalnega programa osnovne šole, skladno s potrebami in interesi učencev, pogoji šole ter možnostmi ožjega in širšega okolja, izražajo se v ustvarjanju spodbudnega in varnega učnega okolja za učenje, igro, druženje, za sprostitev in počitek, za ustvarjanje pogojev za uspešno samostojno ali sodelovalno učenje in pripravo učenčev in učencev na pouk (opravljanje šolskih in domačih nalog ter drugih učnih obveznosti). Cilji se udejanjajo skozi ponudbo pestrega in raznolikega nabora dejavnosti z vseh področij razširjenega programa. Dejavnosti razširjenega programa se izvajajo na način povezovanja in interdisciplinarnosti med vsebinami posameznih področij. Učenci v okviru dejavnosti razširjenega programa razvijajo prečne veščine, veščine prve pomoči, razvijajo različne vrste pismenosti, zmožnosti sporazumevanja v različnih jezikih in svoj zdrav življenjski slog.

Osnovna šola načrtuje in izvaja razširjeni program skladno z določbami Zakona o osnovni šoli, skladno s Predmetnikom osnovne šole ter Kurikulumom za razširjeni program osnovne šole.

⁶ Strokovni svet RS za splošno izobraževanje je na 231. seji dne 23. 11. 2023 določil Kurikulum za razširjeni program osnovne šole, dosegljiv na: [kurikulum za razširjeni program osnovne šole-1.pdf](#)

⁷ Kot so, denimo: človekove pravice, enake možnosti, demokracija, spoštovanje multikulturalnosti in različnosti, ohranjanje naravne raznolikosti.

⁸ Bela knjiga o vzgoji in izobraževanju v RS (2011); Odkrivanje in delo z nadarjenimi (1999); Podaljšano bivanje in različne oblike varstva učencev v devetletni osnovni šoli (2003); Učne težave v osnovni šoli (2008).

⁹ Podovšovnik E. (2009). Socialno-psihološki faktorji in družbene determinante računalniške in internetne pismenosti med slovenskimi osnovnošolskimi maturanti [na spletu]. Znanstvena monografija. Ljubljana, Pedagoški inštitut.; Kolar, M., Deutsch, T. (2008): Analiza sodelovanja šole in staršev ter povezovanje z okoljem pri interesnih dejavnostih v osnovni šoli, Raziskovalno poročilo. Ljubljana: Zavod RS za šolstvo.; Poročilo o spremljavi neobveznih izbirnih predmetov (2015).

¹⁰ V letih 2013–2017 je bila na ZRSŠ opravljena primerjalna analiza osnovnošolskih programov (Predlog izhodišč/usmeritev za posodobitev programa OŠ, 2020)[2] nekaterih evropskih držav (Estonije, Finske, Hrvaške, Irske in Škotske), ki pokaže, da je v večini držav v vzorcu ključni standard osnovnošolskega izobraževanja uspešna integracija in inkluzija za vse državljane.

Razširjeni program osnovne šole se izvaja v:

- programu osnovnošolskega izobraževanja,
- programu s prilagojenim predmetnikom za osnovno šolo s slovenskim učnim jezikom na narodno mešanem območju Slovenske Istre,
- programu s prilagojenim predmetnikom za dvojezično osnovno šolo na narodno mešanem območju Prekmurja,
- programu s prilagojenim predmetnikom za osnovno šolo z italijanskim učnim jezikom na narodno mešanem območju Slovenske Istre,
- prilagojenih programih osnovne šole z enakovrednim izobrazbenim standardom,
- prilagojenih programih osnovne šole z nižjim izobrazbenim standardom.

Kurikulum za razširjeni program osnovne šole vsebuje opredelitev temeljnega **namena**, **načel** in **ciljev** razširjenega programa. V nadaljevanju je predstavljena **vsebinska zasnova** razširjenega programa, ki je razdeljen na tri področja:

- gibanje in zdravje za dobro telesno in duševno počutje,
- kultura in državljanska vzgoja,
- učenje učenja.

Za vsako od področij so navedeni *cilji*, ki opredeljujejo temeljni namen izvajanja dejavnosti na posameznem področju in so ključna orientacija za načrtovanje učnih vsebin in dejavnosti. Posamezna področja so strukturirana v več smiselno zaokroženih *sklopov*, za vsak sklop pa je v dokumentu navedenih nekaj *predlaganih vsebin* in *dejavnosti*. Te je mogoče neposredno vključiti v načrtovanje in izvajanje razširjenega programa, lahko pa pomenijo le usmeritev pri razmislekih in načrtovanju posameznih dejavnosti.

Namen in cilji razširjenega programa osnovne šole

Program osnovnošolskega izobraževanja obsega obvezni program in razširjeni program. V razširjeni program se učenke in učenci vključujejo prostovoljno. Po lastni izbiri in prostovoljno se vključujejo v posamezne organizirane oblike vzgojno-izobraževalnega dela, ki jih šola ponuja in izvaja skozi dejavnosti razširjenega programa osnovne šole.

Temeljni namen razširjenega programa osnovne šole je vsem učencem omogočiti pogoje za spodbudno učno okolje, ki jim omogoča zdrav in celosten osebni razvoj. V pogojih spodbudnega učnega okolja celostni razvoj učencev sledi njihovim individualnim zmožnostim, interesom, talentom in potrebam, ob smiselnem upoštevanju njihovih individualnih želja in pričakovanj. Učenci spoznavajo in prepoznavajo lastne sposobnosti, osebne značilnosti in interese, s čimer jim pomagamo pri izbiri poklica oz. nadaljnje izobraževalne poti.

Razširjeni program osnovne šole omogoča učno okolje za poglobljeno spoznavanje učencev in prispeva k medsebojnemu sodelovanju in razvijanju kakovostnih odnosov med strokovnimi delavci¹¹ in učenci, kar pomembno pripomore k večji motiviranosti obojih za doseganje ciljev osnovnošolskega programa v celoti.

Vsebinska področja razširjenega programa z upoštevanjem načel razširjenega programa predstavljajo pomembno vlogo pri zagotavljanju spodbudnega učnega okolja za učence, ki se iz različnih razlogov

¹¹ Izraz strokovni delavec je v nadaljevanju besedila uporabljen za ženski in moški spol.

srečujejo z večjimi izzivi pri opismenjevanju, usvajanju znanja in doseganju standardov znanja v osnovnošolskem izobraževanju. Z vsebinami, načeli in dejavnostmi razširjenega programa ustvarjamo varno učno okolje tudi za učence s posebnimi potrebami, z učnimi težavami, z jezikovnimi ovirami, kulturnimi različnostmi ter za učence iz socialno in ekonomsko prikrajšanega okolja. Razširjeni program omogoča razvijanje posebnih talentov in nadarjenosti učencev, ki zmorejo in želijo doseči več, kot jim šola lahko omogoči v okviru obveznega programa.

Namen razširjenega programa je učencem omogočiti spoznavanje raznolikih možnosti za kakovostno in zdravo preživljanje ter samostojno načrtovanje prostega časa, saj kakovost preživljanja prostega časa pomembno vpliva na fizično, čustveno in duševno zdravje ter razvoj učencev.

Didaktična priporočila

Izhajajoč iz načel in področij Kurikuluma za razširjeni program¹² učitelj načrtuje dejavnost razširjenega programa na način, da nadgradi, dopolni ali poveže cilje, ki so pomembni in potrebni za individualni razvoj posameznega učenca ali izhajajo iz specifik šole, posebnosti okolja oziroma časa.

Učitelj načrtuje dejavnosti na način, da upošteva individualne značilnosti in potrebe učencev, učencem zagotavlja aktivno vlogo pri sooblikovanju ciljev dejavnosti ter jim omogoča, da predlagajo način dela in dokazuje o napredku. Dejavnosti učencev naj spodbujajo njihovo ustvarjalnost in kreativnost, zato se odsvetujejo naloge šablonskega tipa.

Učitelj načrtuje dejavnosti, s katerimi se razvijajo prečne veščine (npr. veščine kritičnega mišljenja, kompleksnejši miselni procesi, kot so npr. argumentiranje, raziskovanje, reševanje problemov, odločanje, ter uporaba virov in veščine sodelovanja in komuniciranja, veščine ustvarjalnosti, digitalne veščine ter veščine samouravnavanja).

Učitelj ustvarja pogoje, da učenci v skupinah raziskujejo, eksperimentirajo in se usposablajo za projektno delo.

Dejavnosti razširjenega programa potekajo večinoma v heterogenih skupinah.

Z izborom dejavnosti, ki jih šola ponuja učencem, in z izborom metod dela učitelj spodbuja:

- gibanje učencev ter skrb za telesno in duševno zdravje učenca,
- razvijanje kulturno umetnostne vzgoje,
- odgovoren odnos do sebe in okolja ter dejavno vključevanje v demokratično družbo,
- ozaveščanje o pomenu in strategijah uravnavanja čustev, misli in vedenja,
- ozaveščanje o pomenu trajnostne naravnosti in ohranjanja naravnega okolja,
- kakovostno preživljanje prostega časa,
- karierno orientacijo.

Šola načrtuje izvajanje razširjenega programa tako, da zagotovi organizacijsko, vsebinsko in didaktično raznoliko ponudbo dejavnosti, ki omogočajo skladen in celovit (spoznavni, čustveni, socialni in fizični) razvoj učencev. Dejavnosti so organizirane fleksibilno (krajše dejavnosti ali strnjene dejavnosti oziroma dejavnosti, v katere se učenci vključujejo vse šolsko leto), bodisi enakomerno vse šolsko leto bodisi v strnjenih časovnih obdobjih, ki lahko trajajo različno dolgo.

¹² Pri načrtovanju dela šole ravnatelj in strokovni delavci izhajajo iz Kurikuluma za razširjeni program osnovne šole, ki ga je določil Strokovni svet RS za splošno izobraževanje 23. 11. 2023.

Šola pred začetkom šolskega leta opravi analizo značilnosti, potreb, izraženih interesov ter nadarjenosti svojih učencev. Na podlagi analize pripravi ponudbo dejavnosti razširjenega programa po posameznih področjih, pri čemer upošteva objektivne možnosti (kadrovske, infrastrukturne ipd.), posebnosti šole ter možnosti, ki jih za izvajanje dejavnosti ponujata ožje in širše okolje. Učitelji in drugi strokovni delavci lahko ustrezno usmerjajo učence in jim pri izboru dejavnosti pomagajo. Dejavnosti so prostovoljne in jih učenci izberejo sami. Učitelji pripravijo dejavnosti tako, da spodbujajo sodelovanje, timsko delo, sodelovalno učenje, tudi medvrstniško in medgeneracijsko sodelovanje učencev.

Učitelj udejanja načelo enakih možnosti in upošteva potrebe in interese učencev tako, da načrtuje diferenciacijo in individualizacijo ter z njima povezano personalizacijo učenja. Pri delu v vseh dejavnostih mora imeti učenec priložnost za odpravo vrzeli v znanju, za poglobljanje znanja.

Učitelj uporablja strategije formativnega spremljanja.¹³ Različni dokazi o učenju, ki jih učenci zbirajo, jim omogočajo, da izkazujejo napredek pri posameznih dejavnostih razširjenega programa na njim najbolj ustrezen način. Z zbiranjem dokazov dobijo bolj celosten vpogled v svoje dosežke, učitelji pa dovolj podatkov za prenos učinkovitih povratnih informacij. Učenci dobivajo kakovostne, sprotne povratne informacije od učitelja.

1.2 Merljivi cilji s kazalniki in kriteriji za ugotavljanje doseganja teh ciljev

Temeljni namen je uvažanje in spremljanje izvajanja razširjenega programa, kot ga določata Zakon o osnovni šoli (2024) in Kurikulum za razširjeni program osnovne šole (2023).

Cilj 1: Izvajanje razširjenega programa v skladu s predmetnikom osnovne šole

Kazalniki:

- a) zapisi v letnih delovnih načrtih šol o dejavnostih razširjenega programa,
- b) zapisi v dokumentaciji šol in odgovori ravnateljev o ponudbi dejavnosti razširjenega programa,
- c) zapisi v dokumentaciji šol in odgovori ravnateljev o ponudbi in izvajanju dejavnosti razširjenega programa,
- d) zapisi v dokumentaciji šol s prilagojenim programom z nižjim izobrazbenim standardom in odgovori ravnateljev o ponudbi in izvajanju dejavnosti razširjenega programa.

Kriteriji:

- a1) iz dokumentacije je razvidno, da vse šole¹⁴ načrtujejo dejavnosti razširjenega programa v letnem delovnem načrtu;
- b1) iz dokumentacije in odgovorov ravnateljev je razvidno, da imajo vse šole uravnoteženo ponudbo dejavnosti razširjenega programa za vse učence na treh področjih;

¹³ O strategijah formativnega spremljanja pišeta Dylan Wiliam in Paul Black (1998; 2004, 2009), ki formativno spremljanje opisujeta kot »most med učenjem in poučevanjem«. »Formativno spremljanje razumemo kot ključni element kakovostnega pouka in učinkovitega učenja. Kar se je v Sloveniji v zadnjem obdobju ustalilo pod izrazom »formativno spremljanje«, je sicer izpeljano iz koncepta, ki ga v angloameriškem prostoru poimenujejo *formative assessment*« (Štefanc in Šebart, 2020, str. 12). Več o formativnem spremljanju pa še v naslednjih virih: Holcar Brunauer, A., et. al., 2016; Bizjak, C., 2019; Brodnik, V., 2018; Novak, L., idr., 2019; Rogič - Ožek, S., idr. 2019; Rutar Ilc, Z., Rogič - Ožek, S., Gramc, J., idr. 2017.

¹⁴ Vse šole ne glede na izvajani osnovnošolski program.

- b2) iz dokumentacije in odgovorov ravnateljev je razvidno, da vse šole ponujajo dejavnosti tujega jezika v 2. in 3. vzgojno-izobraževalnem obdobju;
- b3) iz dokumentacije in odgovorov ravnateljev je razvidno, da vse šole dnevno ponujajo vsaj eno dejavnost razširjenega programa s področja gibanja vsem učencem;
- b4) iz dokumentacije in odgovorov ravnateljev je razvidno, da vse šole ponujajo dejavnosti z vsebinami prve pomoči;
- b5) iz dokumentacije in odgovorov ravnateljev je razvidno, da vse šole, ki imajo učence od 2. do 9. razreda z zgodnjim prihodom v šolo, ponujajo tem učencem dejavnosti razširjenega programa pred začetkom obveznega programa;
- b6) iz dokumentacije in odgovorov ravnateljev je razvidno, da vse šole, ki imajo učence od 6. do 9. razreda s poznim odhodom iz šole, ponujajo tem učencem dejavnosti razširjenega programa po zaključku obveznega programa;
- c1) iz dokumentacije in odgovorov ravnateljev je razvidno, da vse šole ponujajo in izvajajo dejavnosti razširjenega programa vsaj za učence 1. razreda pred začetkom obveznega programa;
- c2) iz dokumentacije in odgovorov ravnateljev je razvidno, da vse šole ponujajo in izvajajo za učence od 1. do 5. razreda dejavnosti razširjenega programa po zaključku obveznega programa;
- c3) iz dokumentacije in odgovorov ravnateljev je razvidno, da vse šole ponujajo in izvajajo dejavnosti za podporo in pomoč učencem pri učenju;
- c4) iz dokumentacije in odgovorov ravnateljev je razvidno, da vse šole ponujajo in izvajajo mladinski ter otroški pevski zbor;
- c5) iz dokumentacije in odgovorov ravnateljev je razvidno, da vse šole ponujajo in izvajajo dejavnosti za učenje in preverjanje vožnje v cestnem prometu za kolesarski izpit;
- d1) iz dokumentacije in odgovorov ravnateljev je razvidno, da v prilagojenem programu z nižjim izobrazbenim standardom vse šole ponujajo in izvajajo za učence od 1. do 9. razreda dejavnosti razširjenega programa po zaključku obveznega programa.

Cilj 2: Ustvarjanje spodbudnega, inkluzivnega, ustvarjalnega in varnega učnega okolja v skladu s cilji razširjenega programa

Kazalniki:

- a) ocene in mnenja učiteljev, učencev in zunanjih opazovalcev o ustvarjanju pogojev v razširjenem programu za ustvarjalnost učencev,
- b) ocene in mnenja učiteljev, učencev in staršev o možnostih za sprostitev in počitek učencev v razširjenem programu,
- c) ocene in mnenja učiteljev, učencev ter staršev o prilagojenosti dejavnosti razširjenega programa interesom in specifikam učencev ter o možnostih razvoja njihovih močnih področij,
- d) ocene in mnenja učiteljev, učencev in zunanjih opazovalcev o razvijanju učnih strategij za sodelovalno učenje ter sodelovanju učencev pri dejavnostih razširjenega programa,
- e) ocene in mnenja učiteljev, učencev in staršev o možnostih vključevanja v dejavnosti razširjenega programa s področja učenja oziroma poglobljanja ali nadgradnje znanja,
- f) ocene in mnenja učiteljev, učencev, staršev ter zunanjih opazovalcev o možnosti igre v razširjenem programu.

Kriteriji:

- a1) učitelji ocenjujejo (povprečja so večja od srednje vrednosti na pozitivni lestvici), da pri dejavnostih razširjenega programa ustvarjajo pogoje za ustvarjalnost učencev;
- a2) učenci se strinjajo (povprečja so večja od srednje vrednosti na pozitivni lestvici), da jim je pri dejavnostih razširjenega programa omogočeno, da so lahko ustvarjalni;
- a3) opazovalci ocenjujejo (povprečja so večja od srednje vrednosti na pozitivni lestvici), da so pri dejavnostih razširjenega programa ustvarjeni pogoji za ustvarjalnost učencev;
- b1) učitelji ocenjujejo (povprečja so večja od srednje vrednosti na pozitivni lestvici), da imajo učenci v času razširjenega programa možnost za sprostitev in počitek;
- b2) učenci se strinjajo (povprečja so večja od srednje vrednosti na pozitivni lestvici), da imajo v času razširjenega programa možnost za sprostitev in počitek;
- b3) starši se strinjajo (povprečja so večja od srednje vrednosti na pozitivni lestvici), da imajo pri dejavnostih razširjenega programa učenci možnost za sprostitev in počitek;
- c1) učitelji ocenjujejo (povprečja so večja od srednje vrednosti na pozitivni lestvici), da so dejavnosti razširjenega programa prilagojene specifikam posameznih skupin učencev;
- c2) učenci se strinjajo (povprečja so večja od srednje vrednosti na pozitivni lestvici), da jim je zagotovljena možnost vključitve v dejavnosti glede na njihove interese;
- c3) starši se strinjajo (povprečja so večja od srednje vrednosti na pozitivni lestvici), da so dejavnosti razširjenega programa prilagojene interesom učencev;
- c4) učenci se strinjajo (povprečja so večja od srednje vrednosti na pozitivni lestvici), da pri dejavnostih razširjenega programa razvijajo svoja močna področja;
- d1) učitelji ocenjujejo (povprečja so večja od srednje vrednosti na pozitivni lestvici), da pri dejavnostih razširjenega programa razvijajo učne strategije za sodelovalno učenje;
- d2) učenci se strinjajo (povprečja so večja od srednje vrednosti na pozitivni lestvici), da pri dejavnostih razširjenega programa pri učenju med seboj sodelujejo;
- d3) opazovalci ocenjujejo (povprečja so večja od srednje vrednosti na pozitivni lestvici), da se pri dejavnostih razširjenega programa razvijajo učne strategije za sodelovalno učenje;
- e1) učitelji ocenjujejo (povprečja so večja od srednje vrednosti na pozitivni lestvici), da je vsem učencem zagotovljena zadostna možnost vključitve v dejavnosti s področja učenja, kadar potrebujejo pomoč pri učenju oziroma poglobljanju ali nadgradnji znanja;
- e2) učenci se strinjajo (povprečja so večja od srednje vrednosti na pozitivni lestvici), da jim je zagotovljena zadostna možnost vključitve v dejavnosti s področja učenja, kadar potrebujejo pomoč pri učenju oziroma za poglobljanje ali nadgradnjo znanja;
- e3) starši se strinjajo (povprečja so večja od srednje vrednosti na pozitivni lestvici), da je učencem zagotovljena zadostna možnost vključitve v dejavnosti s področja učenja, kadar potrebujejo pomoč pri učenju in opravljanju šolskega dela (npr. za domače naloge) oziroma za poglobljanje ali nadgradnjo znanja;
- f1) učitelji ocenjujejo (povprečja so večja od srednje vrednosti na pozitivni lestvici), da v razširjenem programu dnevno omogočajo učencem od 1. do 5. razreda spontano in vodeno igro;
- f2) opazovalci ocenjujejo (povprečja so večja od srednje vrednosti na pozitivni lestvici), da šole v razširjenem programu omogočajo učencem od 1. do 5. razreda spontano in vodeno igro;

- f3) učenci se strinjajo (povprečja so večja od srednje vrednosti na pozitivni lestvici), da imajo pri dejavnostih razširjenega programa možnost za igro;
- f4) starši se strinjajo (povprečja so večja od srednje vrednosti na pozitivni lestvici), da imajo pri dejavnostih razširjenega programa učenci možnost za igro.

Cilj 3: Aktivna vloga učencev pri razširjenem programu

Kazalniki:

- a) zapisi v dokumentaciji šol in ocene ravnateljev o načrtovanju dejavnosti razširjenega programa in evalvaciji izvedenih dejavnosti,
- b) ocene in mnenja učiteljev ter učencev o tem, da učenci samostojno izbirajo dejavnosti,
- c) ocene in mnenja učiteljev, učencev in zunanjih opazovalcev o uporabi didaktičnih pristopov, oblik in metod dela, ki podpirajo učenje in aktivno vlogo učencev pri učenju,
- d) ocene in mnenja učiteljev, učencev in zunanjih opazovalcev o navezovanju dejavnosti razširjenega programa na tematike, pomembne za učence.

Kriteriji:

- a1) iz dokumentacije je razvidno, da vse šole opravljajo evalvacijo izvedenih dejavnosti za potrebe načrtovanja dejavnosti v prihodnje;
- a2) iz dokumentacije je razvidno, da vse šole načrtujejo dejavnosti razširjenega programa na temelju analize potreb in interesov učencev;
- a3) ravnatelji ocenjujejo (povprečja so večja od srednje vrednosti na pozitivni lestvici), da dejavnosti razširjenega programa načrtujejo na temelju analize potreb in interesov učencev;
- b1) učitelji ocenjujejo (povprečja so večja od srednje vrednosti na pozitivni lestvici), da učenci samostojno izbirajo dejavnosti;
- b2) učenci se strinjajo (povprečja so večja od srednje vrednosti na pozitivni lestvici), da so pri izbiri dejavnosti razširjenega programa samostojni;
- c1) učitelji ocenjujejo (povprečja so večja od srednje vrednosti na pozitivni lestvici), da pri izvajanju dejavnosti uporabljajo didaktične pristope, ki podpirajo učenje in aktivno vlogo učencev ter razvijajo pri njih samouravnavanje in odgovornost za rezultate;
- c2) opazovalci ocenjujejo (povprečja so večja od srednje vrednosti na pozitivni lestvici), da so pri izvajanju dejavnosti razširjenega programa razvidni didaktični pristopi, ki podpirajo učenje in aktivno vlogo učencev pri učenju ter razvijajo pri njih samouravnavanje in odgovornost za rezultate;
- c3) opazovalci ocenjujejo (povprečja so večja od srednje vrednosti na pozitivni lestvici), da pri izvajanju dejavnosti razširjenega programa učenci prejema kakovostne povratne informacije;
- c4) opazovalci ocenjujejo (povprečja so večja od srednje vrednosti na pozitivni lestvici), da je pri izvajanju dejavnosti razširjenega programa razvidna aktivna vloga učencev;
- c5) učenci se strinjajo (povprečja so večja od srednje vrednosti na pozitivni lestvici), da imajo aktivno vlogo pri načrtovanju in izvajanju dejavnosti razširjenega programa;
- d1) učitelji ocenjujejo (povprečja so večja od srednje vrednosti na pozitivni lestvici), da se dejavnosti razširjenega programa navezujejo na tematike, ki so pomembne za učence;

- d2) opazovalci ocenjujejo (povprečja so večja od srednje vrednosti na pozitivni lestvici), da se dejavnosti razširjenega programa navezujejo na tematike, ki so pomembne za učence;
- d3) učenci se strinjajo (povprečja so večja od srednje vrednosti na pozitivni lestvici), da se dejavnosti razširjenega programa navezujejo na tematike, ki so pomembne za njih.

Cilj 4: Sočasno uresničevanje ciljev različnih področij in sklopov z interdisciplinarnim pristopom

Kazalniki:

- a) zapisi v dokumentaciji šol in ocene in mnenja ravnateljev, učiteljev ter učencev o nadgradnji, dopolnjevanju in poglobljanju obveznega programa osnovne šole z dejavnostmi razširjenega programa,
- b) ocene in mnenja učiteljev in zunanjih opazovalcev o interdisciplinarnem izvajanju (povezovanju različnih področij, sklopov in vsebin razširjenega programa) dejavnosti razširjenega programa.

Kriteriji:

- a1) iz dokumentacije je razvidno, da se v vseh šolah pri načrtovanju dejavnosti razširjenega programa nadgrajuje, dopolnjuje in pogloblja obvezni program osnovne šole;
- a2) ravnatelji ocenjujejo (povprečja so večja od srednje vrednosti na pozitivni lestvici), da se pri načrtovanju dejavnosti razširjenega programa nadgrajuje, dopolnjuje in pogloblja obvezni program osnovne šole;
- a3) učitelji ocenjujejo (povprečja so večja od srednje vrednosti na pozitivni lestvici), da dejavnosti razširjenega programa nadgrajujejo, dopolnjujejo in poglobljajo obvezni program osnovne šole;
- a4) učitelji ocenjujejo (povprečja so večja od srednje vrednosti na pozitivni lestvici), da timsko načrtujejo dejavnosti razširjenega programa (učitelji razširjenega programa se povezujejo z učitelji obveznega programa);
- a5) učenci se strinjajo (povprečja so večja od srednje vrednosti na pozitivni lestvici), da dejavnosti razširjenega programa nadgrajujejo, dopolnjujejo in poglobljajo obvezni program osnovne šole;
- b1) učitelji ocenjujejo (povprečja so večja od srednje vrednosti na pozitivni lestvici), da dejavnosti razširjenega programa izvajajo interdisciplinarno (povezujejo različna področja, sklope in vsebine razširjenega programa);
- b2) opazovalci ocenjujejo (povprečja so večja od srednje vrednosti na pozitivni lestvici), da šole dejavnosti razširjenega programa izvajajo interdisciplinarno (povezujejo različna področja, sklope in vsebine razširjenega programa).

Cilj 5: Razvijanje prečnih veščin pri dejavnostih razširjenega programa

Kazalniki:

- a) ocene in mnenja ravnateljev ter učiteljev o načrtovanju razvoja prečnih veščin¹⁵ pri dejavnostih razširjenega programa,
- b) ocene in mnenja učiteljev, učencev in zunanjih opazovalcev o razvijanju prečnih veščin pri učencih,
- c) zapisi v dokumentaciji šol in odgovori ravnateljev o ponudbi dejavnosti, ki pokrivajo predvsem področje razvijanja digitalnih veščin učencev,
- d) ocene in mnenja učiteljev, učencev in zunanjih opazovalcev o uporabi raznolikih didaktičnih pristopov¹⁶ pri razvijanju prečnih veščin učencev v razširjenem programu.

Kriteriji:

- a1) ravnatelji ocenjujejo (povprečja so večja od srednje vrednosti na pozitivni lestvici), da je pri načrtovanju razvijanje prečnih veščin ustrezno umeščeno v dejavnosti razširjenega programa;
- a2) učitelji ocenjujejo (povprečja so večja od srednje vrednosti na pozitivni lestvici), da je pri načrtovanju razvijanje prečnih veščin ustrezno umeščeno v dejavnosti razširjenega programa;
- b1) učitelji ocenjujejo (povprečja so večja od srednje vrednosti na pozitivni lestvici), da z dejavnostmi razširjenega programa razvijajo prečne veščine;
- b2) učenci se strinjajo (povprečja so večja od srednje vrednosti na pozitivni lestvici), da pri dejavnostih razširjenega programa razvijajo prečne veščine;
- b3) opazovalci ocenjujejo (povprečja so večja od srednje vrednosti na pozitivni lestvici), da se pri izvajanju dejavnosti razširjenega programa razvijajo prečne veščine;
- c1) iz dokumentacije in odgovorov ravnateljev je razvidno, da vse šole med ponujenimi dejavnostmi razširjenega programa ponujajo vsaj eno dejavnost, ki pokriva predvsem področje razvijanja digitalnih veščin učencev;
- d1) učitelji ocenjujejo (povprečja so večja od srednje vrednosti na pozitivni lestvici), da za razvijanje prečnih veščin uporabljajo raznolike didaktične pristope;
- d2) učenci se strinjajo (povprečja so večja od srednje vrednosti na pozitivni lestvici), da dejavnosti razširjenega programa potekajo v aktivnih oblikah, kjer raziskujejo, eksperimentirajo, razpravljajo, izvajajo poskuse, igrajo igre vlog ipd.;
- d3) opazovalci ocenjujejo (povprečja so večja od srednje vrednosti na pozitivni lestvici), da učitelji za razvijanje prečnih veščin uporabljajo raznolike didaktične pristope.

¹⁵ Kritično mišljenje (argumentiranje, raziskovanje, reševanje problemov, odločanje in uporaba virov), sodelovanje in komunikacija, ustvarjalno mišljenje, digitalne veščine,¹⁵ samouravnavanje.

¹⁶ Raziskovanje, eksperimentiranje, poskusi, igra vlog, razprava, komentiranje prebranega/videnega, projekti ipd.

Cilj 6: Izvajanje dejavnosti, s katerimi se spodbuja razvoj različnih pismenosti

Kazalniki:

- a) zapisi v letnih delovnih načrtih šol o razvijanju bralne, naravoslovne, matematične in finančne pismenosti v razširjenem programu,
- b) ocene in mnenja ravnateljev, učiteljev, učencev ter zunanjih opazovalcev o ponudbi in izvajanju dejavnosti razširjenega programa, pri katerih se razvijajo bralna, naravoslovna, matematična in finančna pismenost.

Kriteriji:

- a1) iz dokumentacije je razvidno, da imajo vse šole v letnem delovnem načrtu znotraj razširjenega programa opredeljeno razvijanje bralne, naravoslovne, matematične in finančne pismenosti;
- b1) ravnatelji ocenjujejo (povprečja so večja od srednje vrednosti na pozitivni lestvici), da šola ponuja dejavnosti razširjenega programa, pri katerih se razvijajo bralna, naravoslovna, matematična in finančna pismenost;
- b2) učenci se strinjajo (povprečja so večja od srednje vrednosti na pozitivni lestvici), da so imeli možnost izbrati dejavnosti razširjenega programa, pri katerih se razvijajo bralna, naravoslovna, matematična in finančna pismenost;
- b3) učitelji ocenjujejo (povprečja so večja od srednje vrednosti na pozitivni lestvici), da pri dejavnostih razširjenega programa smiselno razvijajo bralno, naravoslovno, matematično in finančno pismenost;
- b4) opazovalci ocenjujejo (povprečja so večja od srednje vrednosti na pozitivni lestvici), da se pri dejavnostih razširjenega programa smiselno razvijajo bralna, naravoslovna, matematična in finančna pismenost.

Po potrebi se bodo kazalniki, pri katerih je predvideno ugotavljanje realizacije ciljev prek pregleda zapisov v dokumentaciji šol, dodatno preverjali tudi z evidencami Ministrstva za vzgojo in izobraževanje in anketiranjem ravnateljev šol.

2 METODE RAZISKOVANJA

2.1 Opis metodologije zbiranja podatkov in vzorca

Opazovanje dejavnosti razširjenega programa

Šole bodo spremljane v času njihovega prvega leta uvajanja razširjenega programa.

Opazovanje dejavnosti razširjenega programa bodo izvajali svetovalci Zavoda RS za šolstvo, in sicer vsako šolsko leto spremljave (2024/2025, 2025/2026, 2026/2027, 2027/2028, 2028/2029). Opazovanje bo celodnevno, v času trajanja razširjenega programa, in bo zajemalo dejavnosti razširjenega programa, ki se izvajajo na dan opazovanja na posamezni šoli. Opazovanje bosta izvajala po dva svetovalca najmanj dvakrat v šolskem letu. Opazovanju izvajanja dejavnosti bo sledil krajši pogovor z učitelji, pri katerih je bilo izvedeno opazovanje.

Anketiranje ravnateljev, učiteljev, učencev in staršev

Izvedli bomo spletno anketiranje ravnateljev, učiteljev, učencev in staršev na šolah, ki so v prvem letu uvajanja razširjenega programa.

V anketiranje bodo vključeni vsi ravnatelji šol, ki bodo v šolskem letu spremljanja uvajali razširjeni program.

V anketiranje bodo vsako šolsko leto spremljave vključeni učenci po enega oddelka 5. in 8. razreda.

V anketiranje bodo vsako šolsko leto spremljave vključeni učitelji na šolah, ki uvajajo razširjeni program.

V spletno anketirane bodo vključeni starši enega oddelka učencev od 1. do 3. razreda in starši učencev enega oddelka 5. in 8. razreda na šolah v prvem letu uvajanja.

Pregled dokumentacije

Analiza dokumentacije bo vsako šolsko leto (2024/2025, 2025/2026, 2026/2027, 2027/2028, 2028/2029) izvedena na šolah, ki bodo izvajale razširjeni program.

Na šolah bodo pregledani letni delovni načrti, prijavnice na dejavnosti razširjenega programa oz. seznam ponudbe dejavnosti, urniki razširjenega programa za vso šolo, spletne strani, letne in sprotne priprave na učiteljev, vključenih v opazovanje. Pregled dokumentacije bo vključeval podatke, ki jih bomo pridobili od Ministrstva za vzgojo in izobraževanje iz organizacijskega poročila za posamezno šolo.

2.2 Instrumentariji in postopki analize

Cilj 1: Izvajanje razširjenega programa v skladu s predmetnikom osnovne šole

Instrumentarij za spremljavo: spletna anketa za ravnatelje, instrumentarij za spremljavo dokumentacije (letni delovni načrt, prijavnica oz. seznam ponudbe dejavnosti, urnik dejavnosti razširjenega programa, evidence Ministrstva za vzgojo in izobraževanje).

Predvideni postopki analize podatkov: kvalitativna analiza dokumentacije, kvantitativna analiza anketnega vprašalnika za ravnatelje.

Cilj 2: Ustvarjanje spodbudnega, inkluzivnega, ustvarjalnega in varnega učnega okolja

Instrumenti: spletna anketa za učitelje, učence in starše, obrazec za opazovanje dejavnosti razširjenega programa.

Predvideni postopki analize podatkov: kvantitativna analiza anketnega vprašalnika za učitelje, učence in starše ter podatkov o opazovanju dejavnosti razširjenega programa.

Cilj 3: Didaktični pristopi podpirajo aktivno vlogo učencev pri dejavnostih razširjenega programa

Instrumenti: spletna anketa za ravnatelje, učitelje in učence, instrumentarij za spremljavo dokumentacije (letni delovni načrt, prijavnica oz. seznam ponudbe dejavnosti, urnik dejavnosti razširjenega programa, evidence Ministrstva za vzgojo in izobraževanje), obrazec za opazovanje dejavnosti razširjenega programa.

Predvideni postopki analize podatkov: kvalitativna analiza dokumentacije, kvantitativna analiza anketnega vprašalnika za ravnatelje, učitelje in učence ter podatkov o opazovanju dejavnosti razširjenega programa.

Cilj 4: Sočasno uresničevanje ciljev različnih področij in sklopov z interdisciplinarnim pristopom

Instrumentarij za spremljavo: instrumentarij za spremljavo dokumentacije (letni delovni načrt, prijavnica oz. seznam ponudbe dejavnosti, urnik dejavnosti razširjenega programa, evidence Ministrstva za vzgojo in izobraževanje), spletna anketa za ravnatelje, učitelje in učence, obrazec za opazovanje dejavnosti razširjenega programa.

Predvideni postopki analize podatkov: kvalitativna analiza dokumentacije, kvantitativna analiza anketnega vprašalnika za ravnatelje, učitelje in učence ter podatkov o opazovanju dejavnosti razširjenega programa.

Cilj 5: Sistematično razvijanje digitalnih in drugih prečnih veščin pri dejavnostih razširjenega programa

Instrumenti: spletna anketa za ravnatelje, učitelje in učence, instrumentarij za spremljavo dokumentacije (letni delovni načrt, prijavnica oz. seznam ponudbe dejavnosti, urnik dejavnosti razširjenega programa, evidence Ministrstva za vzgojo in izobraževanje), obrazec za opazovanje dejavnosti razširjenega programa.

Predvideni postopki analize podatkov: kvalitativna analiza dokumentacije, kvantitativna analiza anketnega vprašalnika za ravnatelje, učitelje in učence ter podatkov o opazovanju dejavnosti razširjenega programa.

Cilj 6: Izvajanje dejavnosti, s katerimi se spodbuja razvoj različnih pismenosti

Instrumentarij za spremljavo: spletna anketa za ravnatelje, učitelje in učence, instrumentarij za spremljavo dokumentacije (letni delovni načrt, prijavnica oz. seznam ponudbe dejavnosti, urnik dejavnosti razširjenega programa, evidence Ministrstva za vzgojo in izobraževanje), obrazec za opazovanje dejavnosti razširjenega programa.

Predvideni postopki analize podatkov: kvalitativna analiza dokumentacije, kvantitativna analiza anketnega vprašalnika za ravnatelje, učitelje in učence ter podatkov o opazovanju dejavnosti razširjenega programa.

3 PODATKI, KI JIH BOMO ZBIRALI

Zbiranja posebnih osebnih podatkov učencev, ki bodo vključeni v spremljavo, ne načrtujemo.

4 ČASOVNI IN FINANČNI OKVIR

Spremljanje uvajanja razširjenega programa osnovne šole bo potekalo v šolskih letih 2024/2025, 2025/2026, 2026/2027, 2027/2028 in 2028/2029.

O poteku uvajanja razširjenega programa bo Zavod RS za šolstvo pripravil letna poročila za vsako šolsko leto izvajanja. Vmesna poročila bodo pripravljena in oddana Svetu za kakovost in evalvacijo: november 2025, november 2026, november 2027 in november 2028.

Končno poročilo bo pripravljeno in oddano Svetu za kakovost in evalvacijo novembra 2029.

SREDSTVA Z PRIPRAVO IN IZVEDBO SPREMLJANJE RAZŠIRJENEGA PROGRAMA

Leto	Naloga	Vrsta stroška	Znesek
2025			
	Spremljanje dejavnosti na šolah		30.000
SKUPAJ leto 2025			30.000
2026			
	Delovna srečanja s šolami	Materialni stroški	3.000
	Spremljanje dejavnosti na šolah		30.000
SKUPAJ leto 2026			33.000
2027			
	Delovna srečanja s šolami	Materialni stroški	3.000
	Spremljanje dejavnosti na šolah		30.000
SKUPAJ leto 2027			33.000
2028			
	Delovna srečanja s šolami	Materialni stroški	3.000

	Spremljanje dejavnosti na šolah		30.000
SKUPAJ leto 2028			33.000
2029			
	Delovna srečanja s šolami	Materialni stroški	3.000
	Spremljanje dejavnosti na šolah		15.000
SKUPAJ leto 2029			18.000
SKUPAJ 2024–2029			147.000

5 VIRI

1. Black, P. J., in Wiliam, D. (1998). Inside the Black Box: Raising Standards Through Classroom Assessment. The Phi Delta Kappan, 80, št. 2, str. 139–148.
2. Black, P. J., Harrison, C., Lee, C., in Marshall, B. (2004). Working Inside the Black Box: Assessment for Learning in the Classroom. The Phi Delta Kappan, 86, št. 1, str. 8–21.
3. Black, P. J., in Wiliam, D. (2009). Developing the theory of formative assessment. Educational Assessment Evaluation and Accountability, 21, str. 5–31.
4. Egelanddsdal, K., in Riese, H. (2020). Never mind the gap: Formative assessment confronted with Dewey's and Gadamer's concept of experience. European Journal of Education, 55, št. 1, str. 91–104.
5. Holcar Brunauer, A., idr. (2016). Formativno spremljanje v podporo učenju. Priročnik za učitelje in strokovne delavce. Ljubljana: Zavod RS za šolstvo.
6. Kos Knez, S., Zupanc Grom, R., Volčanšek, S. (2024). Končno poročilo o uvajanju poskusa Uvajanje tujega jezika v obveznem programu in preizkušanje koncepta razširjenega programa v osnovni šoli šolska leta 2018/2019, 2019/2020, 2020/2021, 2021/2022, 2022/2023. Ljubljana. Zavod RS za šolstvo.
7. Krek, J., idr. (2011). Bela knjiga o vzgoji in izobraževanju v Republiki Sloveniji 2011. Ljubljana. Zavod RS za šolstvo.
8. Novak, L., idr. (2018). Formativno spremljanje na razredni stopnji: priročnik za učitelje. Ljubljana: Zavod RS za šolstvo.
9. Rogič Ožek, S., idr. (2019). Formativno spremljanje kot podpora učencem s posebnimi potrebami: priročnik za strokovne delavce. Ljubljana: ZRSŠ.
10. Rutar Ilc, Z., Rogič Ožek, S., Gramc, J., idr. (2017). Vključujoča šola: priročnik za učitelje in druge strokovne delavce. Ljubljana: Zavod RS za šolstvo.
11. Štefanc, D., in Kovač Šebart, M. (2020). Nekaj razmislekov o razmerju med formativnim spremljanjem in ocenjevanjem znanja. *Sodobna pedagogika*, 71(1), 10–31.
12. Wiliam, D. (2013). O naravi učenja. Vloga formativnega vrednotenja v učinkovitih učnih okoljih. OECD.
13. Zakon o osnovni šoli (ZOs) Uradni list RS, št. 81/06 – uradno prečiščeno besedilo, 102/07, 107/10, 87/11, 40/12 – ZUJF, 63/13, 46/16 – ZOFVI-K, 76/23 in 16/24.
14. Zakon o spremembah in dopolnitvah zakona o osnovni šoli (ZOs-K, Uradni list RS, št. 16, 29. 2. 2024).

